Euroopan parlamentti
2024-2029

Aluekehitysvaliokunta

2026/2027(INI)

23.6.2026

MIETINTÖLUONNOS

koheesiopolitiikasta EU:n kaupunkiagendan täytäntöönpanon moottorina
(2026/2027(INI))

Aluekehitysvaliokunta

Esittelijä: Denis Nesci

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS 3

PERUSTELUT 8

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

koheesiopolitiikasta EU:n kaupunkiagendan täytäntöönpanon moottorina (2026/2027(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 14, 174, 175, 177 ja 349 artiklan,

– ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241,

– ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus),

– ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1058,

– ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1059,

– ottaa huomioon oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1056,

– ottaa huomioon kestävän kaupunkikehityksen yhteistyötä varten vuonna 2002 perustetun URBACT-ohjelman,

– ottaa huomioon kaupunkiasioista vastaavien ministereiden epävirallisessa kokouksessa 30. marraskuuta 2020 hyväksytyn uuden Leipzigin peruskirjan kaupunkien muutosvoimasta yhteisen edun hyväksi,

– ottaa huomioon aluesuunnittelusta ja -kehittämisestä ja/tai alueellisesta yhteenkuuluvuudesta vastaavien ministereiden epävirallisessa kokouksessa 1. joulukuuta 2020 hyväksytyn asiakirjan ”Alueellinen agenda 2030 – Tulevaisuus kaikille alueille”,

– ottaa huomioon 26. marraskuuta 2021 tehdyn Ljubljanan sopimuksen, jolla vahvistetaan Amsterdamissa 30. toukokuuta 2016 hyväksyttyä EU:n kaupunkiagendaa,

– ottaa huomioon 15. syyskuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Uusi eurooppalainen Bauhaus – Kaunista, kestävää, yhdessä” (COM(2021)0573),

– ottaa huomioon 3. joulukuuta 2026 annetun komission tiedonannon ”EU:n kaupunkiagenda: kasvua ja vaurautta edistämässä” (COM(2025)739),

– ottaa huomioon 16. joulukuuta 2026 annetun komission tiedonannon ”Kohtuuhintaista asumista koskeva eurooppalainen suunnitelma” (COM(2025)1025),

– ottaa huomioon 9. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman EU:n politiikkojen urbaanista ulottuvuudesta (2014/2213(INI))[1],

– ottaa huomioon 3. heinäkuuta 2018 antamansa päätöslauselman kaupunkien asemasta unionin institutionaalisissa puitteissa (2017/2037(INI)),

– ottaa huomioon 20. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman väestönkehityksen suunnanvaihdosta EU:n alueilla koheesiopolitiikan välineitä käyttäen (2020/2039(INI)),

– ottaa huomioon 15. helmikuuta 2022 antamansa päätöslauselman kaupunkialueisiin kohdistuvista haasteista covid-19-pandemian jälkeisenä aikana (2021/2075(INI)),

– ottaa huomioon 14. syyskuuta 2022 antamansa päätöslauselman uudesta eurooppalaisesta Bauhausista (2021/2255(INI)),

– ottaa huomioon 9. toukokuuta 2023 antamansa päätöslauselman EU:n uudesta kaupunkiliikenteen kehyksestä (2022/2023(INI)),

– ottaa huomioon 8. toukokuuta 2025 antamansa päätöslauselman yhdeksännestä taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta käsittelevästä kertomuksesta (2024/2107(INI)),

– ottaa huomioon 10. syyskuuta 2025 antamansa päätöslauselman koheesiopolitiikan investointien merkityksestä nykyisen asuntokriisin ratkaisemisessa (2024/2120(INI)),

– ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2026 antamansa päätöslauselman asuntokriisistä Euroopan unionissa ja ratkaisuehdotuksista ihmisarvoiseen, kestävään ja kohtuuhintaiseen asumiseen (2025/2070(INI)),

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi vuosia 2028–2034 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (COM(2025)0571),

– ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2026 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta neuvoston asetukseksi vuosia 2028–2034 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP)),

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015IP0307.

– ottaa huomioon alueiden komitean vuosikertomuksen 2025 alueiden ja kuntien tilasta,

– ottaa huomioon alueiden komitean ... 2026 antaman lausunnon,

– ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean … 2026 antaman lausunnon,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan mietinnön (A10-0000/2026),

A. ottaa huomioon, että noin kolme neljäsosaa EU:n väestöstä asuu kaupungeissa ja muilla kaupunkialueilla;

B. ottaa huomioon kaupunkien keskeisen roolin Euroopan taloudellisessa ja sosiaalisessa elinvoimaisuudessa ja toteaa, että niiden kestävää kehitystä ohjaavat keskeiset EU:n välineet, kuten Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) ja EU:n kaupunkiagenda;

C. toteaa, että kaupunkialueisiin kohdistuu uusia haasteita, joiden taustalla on esimerkiksi väestön siirtyminen kaupunkeihin ja asuntojen hintojen nouseminen;

D. katsoo, että EU:n koheesiopolitiikalla olisi edistettävä asuntomarkkinoita, jotka ovat saavutettavat ja kohtuuhintaiset kaikille EU:ssa, erityisesti perheille ja nuorille;

E. ottaa huomioon, että EU:n kaupunkiagendassa esitetään Euroopan unionin visio, toimintapolitiikat ja joukko toimia, joita sovelletaan kaikenkokoisiin kaupunkeihin;

F. katsoo, että eurooppalaisella kaupunkialoitteella on ratkaisevan tärkeä asema kaupunkien aseman vahvistamisessa, sillä siitä myönnetään taloudellista tukea ja sillä edistetään innovointia ja vahvistetaan valmiuksia panna täytäntöön kaupunkikehitystä kaikkialla Euroopan unionissa;

G. toteaa agendan onnistumisen edellyttävän, että kaupungit osallistuvat merkittävällä tavalla toimien kehittämiseen paikkalähtöisen lähestymistavan ja tehokkaan monitasoisen hallinnon avulla kumppanuusperiaatteen mukaisesti;

H. katsoo, että hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseen tarvitaan yksinkertaistettuja hallinnollisia menettelyjä, kohdennettua teknistä apua ja valmiuksien kehittämismekanismeja, jotka sopivat kaikenkokoisille kaupungeille;

I. katsoo, että kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia koskevassa ehdotuksessa ei oteta riittävällä tavalla huomioon kaupunkien strategista asemaa;

Kaupungit unionin keskeisinä toimijoina ja koheesiopolitiikan tukipilarina

1. panee tyytyväisenä merkille komission tiedonannon ”EU:n kaupunkiagenda: kasvua ja vaurautta edistämässä”, jossa vahvistetaan kattavat puitteet kaupunkikehitykselle Euroopan unionissa;

2. palauttaa mieliin tulokset, joita ajan mittaan on saavutettu, Amsterdamin julkilausumasta aina alueelliseen agendaan 2030;

3. korostaa, että kaupungit ovat eturintamassa vastaamassa Euroopan keskeisiin haasteisiin, minkä vuoksi ne on otettava mukaan unionin politiikkatoimien määrittämiseen niiden täytäntöönpanon lisäksi;

4. suhtautuu myönteisesti koheesiopolitiikan väliarviointiin, jonka ansiosta resursseja voitiin uudelleenkohdentaa tehokkaasti uusiin painopisteisiin; suhtautuu myönteisesti myös aloitteisiin, joissa käsitellään oikeutta jäädä kotiseudulle koskevaa periaatetta, saaria, rannikkoalueita ja syrjäisimpiä alueita;

5. toteaa, että kaupungit tukevat talouskasvua, innovointia, kulttuuria, koulutusta ja Euroopan kilpailukykyä sekä houkuttelevat osaamista, investointeja ja taloudellista toimintaa;

6. korostaa, että sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus on olennainen osa kestävää kaupunkikehitystä;

7. painottaa kaupunkien tehtävää turvallisuuden parantamisessa;

8. toteaa, että asuntokriisi on yksi tärkeimmistä poliittisista painopisteistä; korostaa paikallisviranomaisten keskeistä tehtävää tehokkaiden asumista koskevien strategioiden laatimisessa ja suhtautuu myönteisesti tulevaan kohtuuhintaista asumista koskevaan eurooppalaiseen suunnitelmaan;

9. korostaa oikeutta jäädä kotiseudulle koskevan periaatteen merkitystä eli ihmisten oikeutta päättää, haluavatko he elää, työskennellä ja rakentaa tulevaisuuttaan kotiseudullaan;

10. painottaa kaupunkien roolia laadukkaiden peruspalvelujen tarjoamisessa, mukaan lukien liikenne, koulutus, terveydenhuolto ja työllisyyspalvelut; kehottaa edistämään investointeja kestävään liikenteeseen, joukkoliikennejärjestelmiin ja julkisten tilojen turvallisuuteen keskittyen erityisesti naisiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin;

11. panee merkille urheilun merkityksen keinona kohentaa terveyttä ja lisätä hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta;

12. korostaa, että innovoinnin, digitalisaation ja tekoälyn avulla voidaan parantaa kaupunkisuunnittelua, energiatehokkuutta, ilmanlaatua, liikennettä ja julkisia palveluja, myös terveydenhuoltoa;

13. muistuttaa, että on tarpeen tukea tutkimusta ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä, jotta voidaan ehkäistä ja hallita luonnonkatastrofeja;

Tulevaisuuden haasteet: kaupunkien tarpeisiin vastaava EU:n agenda

14. toteaa, että EU:n kaupunkiagendan onnistuminen riippuu siitä, minkälaisessa roolissa kaupungit ovat päätöksentekoprosessin kaikissa vaiheissa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan kumppanuusperiaatetta ja monitasoista hallintoa ja takaamaan paikallis- ja alueviranomaisten jäsennellyn roolin EU:n politiikkatoimien määrittämisessä, suunnittelussa ja täytäntöönpanossa;

15. korostaa, että on tarpeen vahvistaa kaupunkien hallinnollisia valmiuksia ja yksinkertaistaa EU:n rahoituksen saantia;

16. kehottaa komissiota kehittämään tulevan kaupunkifoorumin aidoksi unionin keskitetyksi asiointipisteeksi, joka tarjoaa tietoja saatavilla olevasta rahoituksesta, teknistä apua, suunnittelutukea ja mahdollisuuden hyvien käytäntöjen vaihtoon, jotta hankeideat voidaan muuntaa konkreettisiksi investoinneiksi;

17. korostaa, että tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä on varmistettava riittävät resurssit kestävään kaupunkikehitykseen; kehottaa jäsenvaltioita olemaan kunnianhimoisempia, kun ne kohdentavat kaupungeille tarkoitettuja varoja tulevien kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien ja EU-välineen puitteissa, ja muistuttaa, että kaudella 2021–2027 tähän tarkoitukseen on osoitettava vähintään kahdeksan prosenttia EAKR:n varoista;

18. tuo esiin eurooppalaisen kaupunkialoitteen ja URBACT-ohjelman keskeisen merkityksen tuettaessa innovointia, kokeiluja, hallinnollisten valmiuksien kehittämistä ja hyvien käytäntöjen vaihtoa kaupunkien välillä;

19. korostaa, että kaupungeille annettava tuki on taattava koheesiopolitiikan lisäksi myös muilla unionin välineillä, kuten Euroopan kilpailukykyrahastolla, Horisontti Eurooppa -puiteohjelmalla, Erasmus+-ohjelmalla ja AgoraEU-ohjelmalla; kannustaa lisäksi hyödyntämään julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia lisäinvestointien liikkeelle saamiseksi;

20. korostaa yhdennettyjen alueellisten investointien arvoa;

21. kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota pieniin ja keskisuuriin kaupunkeihin sekä saarilla, rannikolla ja sisämaa-alueilla sijaitseviin kaupunkeihin, tunnustamaan niiden erityiset väestöön liittyvät, taloudelliset ja alueelliset haasteet ja varmistamaan, että ne saavat riittävästi EU:n rahoitusta ja kehitysmahdollisuuksia;

22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Tämän mietinnön perustana on ymmärrys siitä, että nykyisin kaupungit ja kaupunkialueet ovat Euroopan unionin taloudellinen, sosiaalinen ja tuottava ydin.
Noin kolme neljäsosaa eurooppalaisista asuu kaupunkialueilla. Euroopan suurimmat haasteet näkyvätkin nimenomaan kaupungeissa: asuntojen saatavuus, taloudellinen kilpailukyky, energiaan liittyvät paineet, sosiaalinen osallisuus, turvallisuus, liikkuminen, häiriönsietokyky ja digitaalinen siirtymä. Samalla suuri osa EU:n politiikkatoimista pannaan käytännössä täytäntöön juuri kaupungeissa, ja niissä voidaan löytää innovatiivisia ratkaisuja hyödynnettäväksi kaikkialla unionissa.

Mietinnössä suhtaudutaan myönteisesti komission esittämään uuteen EU:n kaupunkiagendaan ja nähdään hyödyllisenä strategiakehys, jonka tavoitteena on vahvistaa EU:n politiikkatoimien kaupunkiulottuvuutta. Siinä tunnustetaan erityisesti koheesiopolitiikan ja kaupunkialueiden kestävään kehitykseen tarkoitettujen EU:n välineiden keskeinen rooli: viime vuosina ne ovat auttaneet tukemaan investointeja, innovointia ja häiriönsietokykyä kaupunkialueilla.

Mietinnössä tuodaan lisäksi esiin merkittävät tulokset, jotka jo saavutettiin komission ehdottamassa koheesiopolitiikan väliarvioinnissa. Sen ansiosta jäsenvaltiot pystyivät mukautumaan nopeasti viime vuosina esiin nousseisiin uusiin painopisteisiin. Erityisesti varojen uudelleenkohdentaminen strategisille aloille, kuten kohtuuhintaiseen asumiseen, energiasiirtymään, infrastruktuuriin, vesihuoltoon, kilpailukykyyn ja häiriönsietokykyyn, on mahdollistanut Euroopan kaupunkien ja kansalaisten vahvemman tukemisen päällekkäisten kriisien ja uusien taloudellisten ja sosiaalisten paineiden yhteydessä.

Mietinnössä suhtaudutaan myönteisesti komission lähestymistapaan, mutta korostetaan samalla tarvetta vahvistaa edelleen kaupunkien asemaa unionin hallinnossa. Paikallis- ja alueviranomaisia ei voida pitää ainoastaan EU:n politiikkatoimien täytäntöönpanijoina, vaan ne on otettava aidosti mukaan politiikkatoimien määrittämiseen. Kaupungit ovat kansalaisia lähinnä oleva hallinnon taso ja paikka, jossa merkittävä osa EU:n investoinneista toteutetaan käytännössä.

Tästä syystä kumppanuusperiaatetta ja monitasoista hallintoa on sovellettava konkreettisemmin ja tehokkaammin, jotta varmistetaan kaupunkien jäsennelty ja pysyvä osallistuminen EU:n päätöksentekoprosesseihin, myös tulevien kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien puitteissa.

Mietinnössä ilmaistaan lisäksi huoli siitä, että nykyisessä kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia koskevassa ehdotuksessa ei oteta riittävästi huomioon kaupunkiulottuvuutta eikä siinä taata asianmukaisesti kaupunkien osallistumista investointien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon. On kuitenkin olennaisen tärkeää, että jäsenvaltiot varmistavat kaupunkiviranomaisten tosiasiallisen osallistumisen, jotta EU:n painopisteet voidaan mukauttaa alueiden konkreettisiin tarpeisiin aidosti paikkalähtöisen lähestymistavan avulla.

Yksi mietinnön keskeisistä aiheista on asuntokriisi, joka kuuluu eurooppalaisten kaupunkien suurimpiin sosiaalisiin ja taloudellisiin haasteisiin. Kohtuuhintaisia asuntoja on yhä vaikeampi saada, mikä pahentaa sosiaalista ja alueellista eriarvoisuutta ja haittaa työvoiman liikkuvuutta,

taloudellista kilpailukykyä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Niinpä mietinnössä suhtaudutaan myönteisesti komission ilmoittamaan kohtuuhintaista asumista koskevaan eurooppalaiseen suunnitelmaan ja todetaan, että on tarpeen saada liikkeelle sekä julkisia investointeja että yksityistä pääomaa muun muassa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien ja koheesiopolitiikan välineiden avulla.

Tässä yhteydessä palautetaan mieleen oikeutta jäädä kotiseudulle koskevan periaatteen merkitys, jonka myös komissio toi esiin äskettäin. Tällä viitataan kansalaisten oikeuteen voida elää ja työskennellä sekä rakentaa tulevaisuuttaan kotiseudullaan.
Asumiskysymyksellä onkin laajempi ulottuvuus, joka käsittää myös palvelujen saatavuuden, sosiaalisten suhteiden laadun ja ihmisten mahdollisuuden osallistua täysipainoisesti yhteisön elämään.
On olennaisen tärkeää taata asuntojen saatavuus, laadukkaat palvelut, taloudelliset mahdollisuudet ja tehokas infrastruktuuri, jotta voidaan paitsi vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta myös torjua alueellista syrjäytymistä, nuorten sosiaalista eristäytymistä ja väestökatoa.
Nämä olosuhteet ovat perusedellytys sille, että voidaan ratkaista useita eurooppalaisia kaupunkeja koskettava väestökehityksen haaste, tukea uusien perheiden perustamista, auttaa nuoria pysymään alueilla ja luoda suotuisampi ympäristö syntyvyydelle ja sukupolvenvaihdoksille.
Suhteisiin perustuva yhteenkuuluvuus ja yhteisöjen sosiaalinen hyvinvointi on siksi sisällytettävä kaupunkistrategioihin siten, että yhteisöllisen infrastruktuurin suunnittelu ja ylläpito on rakenteellinen osatekijä eikä jälkihuomautus. Kaupungeille on luotava olosuhteet, joissa ne voivat tarjota kestävät ja saavutettavat elinolot erityisesti nuorille, perheille ja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille.

Mietinnössä korostetaan myös, että asumista on käsiteltävä yhdennetyllä lähestymistavalla, johon sisältyy uusien asuntojen rakentamisen lisäksi myös nykyisen rakennuskannan peruskorjaaminen kunnioittaen alueellisia erityispiirteitä ja uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteita. Koska kaupungit ovat lähellä kansalaisten konkreettisia tarpeita, niille on annettava keskeinen rooli näiden strategioiden laatimisessa ja täytäntöönpanossa.
Samalla mietinnössä korostetaan, että on tärkeää varmistaa kaupunkien laadukkaat peruspalvelut, kuten liikenne, koulutus, terveydenhuolto, työllisyyspalvelut ja turvalliset julkiset tilat. Kaupungit ovat keskeisiä solmukohtia liikenteen, taloudellisen tuottavuuden ja mahdollisuuksien saavutettavuuden kannalta, mutta niillä on yhä suurempia haasteita, jotka liittyvät kaupunkien ruuhkautumiseen, turvallisuuteen ja julkiseen infrastruktuuriin kohdistuvaan paineeseen. Tästä syystä mietinnössä kannatetaan kohdennettuja investointeja kestävään liikenteeseen, multimodaalisiin solmukohtiin sekä tehokkaisiin ja saavutettaviin joukkoliikennejärjestelmiin.

Toinen keskeinen tekijä on kaupunkien todellinen ja koettu turvallisuus.
Kaupunkisuunnittelun ja julkisen infrastruktuurin laatu voi osaltaan merkittävästi parantaa kansalaisten turvallisuutta ja kaupunkien asumiskelpoisuutta muun muassa esteettömien julkisten tilojen, asianmukaisen valaistuksen ja turvallisen liikenteen avulla. Tämä koskee erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä ja naisia, jotka joutuvat usein hyökkäysten kohteeksi. Turvallinen kaupunki edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta, demokraattista osallistumista ja elämänlaatua.

Mietinnössä otetaan huomioon urheilun rooli terveyden, sosiaalisen osallisuuden ja nuorten

osallistumisen edistämisessä ja korostetaan, että on tärkeää varmistaa saavutettava ja laadukas urheiluinfrastruktuuri kaikenkokoisissa kaupungeissa.

Siinä tuodaan esiin myös innovoinnin, digitalisaation ja uusien teknologioiden rooli eurooppalaisten kaupunkien tulevaisuuden rakentamisessa. Tekoälyn ja kehittyneiden digitaalisten välineiden käyttö voi auttaa parantamaan kaupunkisuunnittelua, energiatehokkuutta, terveydenhuollon tarjoamista, liikenteen seurantaa ja hallintaa, ilmanlaatua sekä julkisten palvelujen hallinnointia, mikä tekee kaupungeista älykkäämpiä, kestävämpiä ja selviytymiskykyisempiä. Samalla on ratkaisevan tärkeää, että tekoälyn kehittämisessä ja käytössä säilytetään ihmiskeskeinen lähestymistapa ja asetetaan yksilö, kansalaisten oikeudet ja elämänlaadun parantaminen teknologisen innovoinnin keskiöön.

On myös olennaisen tärkeää tukea sellaisten kehittyneiden ratkaisujen tutkimusta ja kehittämistä, joilla ehkäistään ja hallitaan Euroopan alueisiin yhä useammin vaikuttavia luonnonkatastrofeja ja äärimmäisiä sääilmiöitä. Investoinnit kaupunkien häiriönsietokykyyn ja sopeutumiskykyyn ovat strateginen painopiste kansalaisten turvallisuuden ja aluekehityksen kestävyyden alalla.

Toinen keskeinen näkökohta on kaupunkien hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen. Tämä koskee erityisesti pieniä ja keskisuuria kaupunkeja, joilla on usein suurempia vaikeuksia saada EU:n rahoitusta ja suunnitella toimia. Mietinnössä korostetaankin tarvetta vähentää byrokratiaa, yksinkertaistaa menettelyjä ja parantaa koordinointia EU:n välineiden ja ohjelmien välillä sekä välttää hajanaisuutta ja päällekkäisyyksiä. Tässä mielessä mietinnössä suhtaudutaan myönteisesti ajatukseen erityisestä eurooppalaisesta kaupunkifoorumista. Tästä välineestä olisi kehitettävä aito kaupunkiviranomaisille tarkoitettu eurooppalainen keskitetty asiointipiste, jonka kautta voidaan tarjota pääsy kaikkiin käytettävissä oleviin Euroopan tason rahoitusmahdollisuuksiin, teknisen avun palveluihin, valmiuksien kehittämistoimiin ja välineisiin hyvien käytäntöjen vaihtamiseksi. Tavoitteeksi olisi asetettava paikallishallintojen tukeminen hankkeiden koko elinkaaren ajan, jotta ideat olisi helpompi muuntaa kansalaisia hyödyttäviksi konkreettisiksi toimiksi. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä pieniin ja keskisuuriin kaupunkeihin, saarilla sijaitseviin kaupunkeihin ja maaseutualueisiin, joilla on lisähaasteita ja usein rajalliset hallinnolliset valmiudet ja enemmän vaikeuksia saada EU:n rahoitusta.

Mietinnössä kehotetaan myös vahvistamaan kaupunkikehitykseen tarkoitettuja unionin välineitä, kuten eurooppalaista kaupunkialoitetta ja URBACT-ohjelmaa, ja tunnustetaan niiden merkitys innovoinnin, valmiuksien kehittämisen, hyvien käytäntöjen vaihdon ja Euroopan kaupunkien välisen yhteistyön tukemisessa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä pieniin ja keskisuuriin kaupunkeihin, jotka ovat olennainen osa Euroopan alueellista rakennetta mutta joilla on usein suppeammat hallinnolliset ja taloudelliset valmiudet. Tässä yhteydessä kaupunkien verkostojen ja yhteisten hankkeiden edistäminen voi helpottaa EU:n varojen saantia ja vahvistaa alueellista yhteistyötä.

Lopuksi mietinnössä painotetaan, että tulevassa koheesiopolitiikassa ja vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä on varmistettava riittävät resurssit kaupunkiulottuvuutta varten. Koheesiopolitiikka on edelleen merkittävin kaupunkeja tukeva EU:n investointiväline, ja siinä on säilytettävä vahva alueellinen ulottuvuus, jonka avulla voidaan vastata alueiden erityispiirteisiin ja käytännön tarpeisiin.

Tässä yhteydessä komission ehdotus on hyvä lähtökohta, mutta kaupunkiulottuvuutta on edelleen vahvistettava tulevissa EU:n rahoitusvälineissä. Erityisesti on tarpeen varmistaa, että kaupungeille varataan riittävästi varoja myös tulevien kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien ja EU-välineen puitteissa, jottei uuden rahoitusrakenteen tarjoama joustavuus johda kaupunkikehitykseen tehtävien investointien vähenemiseen.

Siksi mietinnössä kehotetaan jäsenvaltioita olemaan kunnianhimoisempia, kun ne kohdentavat kaupunkipolitiikkaan varattuja varoja, ja tunnustetaan kaupunkien strateginen asema sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, Euroopan kilpailukyvyn ja innovoinnin kannalta.

On ratkaisevan tärkeää yksinkertaistaa EU:n varojen saatavuutta ja vähentää rahoitusvälineiden hajanaisuutta ja päällekkäisyyksiä, jotta paikallisviranomaiset, erityisesti pienet ja keskisuuret kaupungit, voivat hyödyntää tarjolla olevia mahdollisuuksia tehokkaammin.